

Studie over Paulus' brief aan de Romeinen.

Waar gaat het Paulus om in zijn werk?

Lees: Romeinen 1:1-7 (tip: leg een andere vertaling er naast)

Paulus is geroepen het evangelie te verkondigen (1). Dat evangelie was al beloofd (2) en gaat over Gods Zoon, nakomeling van David (3). Hij bleek Gods Zoon te zijn door de Geest van heiligheid (4a) en ook zijn opstanding uit de dood bewees het krachtig (4b). De taak van Paulus is: via prediking alle volken brengen tot gehoorzaamheid van geloof (5) – ook de mensen in Rome horen bij die volken (6).

Met de woorden 'gehoorzaamheid van geloof' (5) geeft Paulus aan waar het in zijn werk om gaat. Daarom willen we die uitdrukking bekijken en helder maken.

- De NBV vertaalt het als twee aparte begrippen ('gehoorzaamheid en geloof'), maar in het Grieks staat het verbonden aan elkaar zoals hierboven weergegeven. Het gaat om een gehoorzaamheid die voortkomt uit geloof of door geloof bepaald en beheerst wordt. Paulus wil hiermee een bepaalde kwaliteit van gehoorzaamheid aanduiden: het gaat hem er om mensen te leren leven met 'geloofsgehoorzaamheid'. Zie ook andere vertalingen.

Het gaat om gehoorzaamheid die door geloof ontstaat (of uit geloof voortkomt).

De gehoorzaamheid die Paulus wil bewerken wortelt in geloof en is vrucht van geloof. Geloven is de bron of de manier van leven waardoor je God echt (en op de goede manier = gelovig) gaat gehoorzamen. Geloven kleurt als het goed is je hele zijn, je denken en doen en laten, want geloven is vertrouwen: in alles op God vertrouwen. Door geloof leef je met God en wandel je met God (naast je). Je weet dan dat Hij jouw Helper is! Samen met Hem kijk je daardoor anders naar situaties (als door zijn ogen) en taxeer je alles anders en beslis je anders, want je vertrouwt op Hem. Hij is bij je en wil en zal je helpen. Door dit geloof kun je verleidingen weerstaan en blijf je gehoorzaam, want je gelooft dat Hij je helpt door de kracht beschikbaar te stellen, zodat je tegen de verleidingen bestand bent! Op God vertrouwen en Hem gehoorzamen vormen in de Bijbel altijd een vanzelfsprekende eenheid. God echt gehoorzamen kan je en doe je als mens alleen als je in Hem en zijn hulp gelooft. Dan ga je immers de hulp (kracht) die Hij beschikbaar stelt gebruiken.

Het is belangrijk heel helder voor ogen te houden, dat alleen geloof in God en zijn hulp je tot een echte gehoorzame of rechtvaardige maakt. Zó worden we (ge)rechtvaardig(d) door het geloof – echt rechtvaardig levende mensen die door geloof handelen vanuit de kracht die God uit genade aanbiedt en geeft en leef je werkelijk rechtvaardig naar Gods wil.

Oefening:

Bedenk hoe in de Bijbel mensen *door geloof* anders handelden dan anderen die niet geloofden (in zelfde situaties). Denk bv aan Saul en David (toen ze Goliat zagen); aan de 2 en 10 verspieters (die Kanaän bekeken hadden).

Dit helpt onderscheiden.

Er is verschil tussen 'gehoorzaamheid aan God uit eigen kracht' en 'gehoorzaamheid aan God uit geloof'. Bij het eerste gaat het om menselijke gehoorzaamheid aan Gods wetten zonder te vertrouwen op Gods genadige hulp. Bij het tweede ontstaat hemelse gehoorzaamheid door het geloof in Gods hulp waarop je vertrouwt en waar je dus gelovig gebruik van maakt.

Bij het eerste blijft gehoorzaamheid oppervlakkig (menselijk) en schuift de aandacht vanzelf naar haalbare uiterlijkheden (godsdienstige gebruiken en tradities zoals besnijdenis en tienden, enz). Dat is met menselijke kracht uitvoerbaar. Deze kwaliteit van gehoorzaamheid wordt wel 'gehoorzaamheid aan/uit de wet' genoemd (uit/door Joods wetsgebruik).

Bij het tweede leven mensen niet met eigen kracht maar met Gods kracht (= genade). Dan ontstaat werkelijk eensgezindheid met God: de liefde gaat heersen en er ontstaat een relatie van toewijding aan God en je naaste (in alles). Godsdienstige gebruiken zijn dan niet meer beheersend maar worden al meer gezien als 'slechts' hulpmiddelen (illustraties of lessen), die ons willen bepalen bij waar het om gaat in het leven met God. Dit in-alles-samen-leven-met-God' wordt 'gehoorzaamheid uit geloof' genoemd. Uiteraard spelen Gods wetten en rituelen daarin een rol, maar het gaat nooit om die wetten op zich. Die wetten zijn bij God slechts een hulpmiddel en geen doel. Ze omschrijven en beelden af wat gelovig leven is.

Kernpunt bij Paulus.

De uitdrukking in 1:5 (*geloofsgehoorzaamheid*) raakt dus de tegenstelling, die Paulus elders maakt, tussen wet en geloof (ook tussen wetswerken en geloofswerken). Bij 'wet' denkt hij dan vaak aan de Joodse manier van werken met de wet. Dat is zonder geloof (in Gods hulp), wat nooit de bedoeling van God met zijn wet was. Zó omgaan met Gods wet bewerkt(e) een uiterlijke godsdienst op menselijk niveau, terwijl God mensen juist op het hogere niveau van liefde en leven wil(de) brengen, door groeiende eensgezindheid of eenheid met Hem (zijn beeld vertonen).

Wie zonder geloof met Gods wet werkt leeft feitelijk zonder Gods hulp (genade). Dan ben je

- niet in de Geest maar 'onder de (joodse) wet';
- niet in de Geest maar 'in het vlees';
- niet hemels denkend maar 'aards';
- onbekend met Gods wijsheid en kracht en blijf je 'menselijk' of 'vleselijk';
- geen heilige maar blijf je 'in je zonden' (zondaar, blijf je vastzitten aan zonden);
- niet in het licht maar 'in duisternis';
- niet levend voor God maar 'levend dood' (voor God);

Gods wet en Gods genade staan nooit tegenover elkaar.

Gods wet en Gods genade horen bij elkaar, want de wet was een genadig geschenk van God aan zijn volk. Hij wilde zijn volk ermee onderwijzen: leren wat leven in geloof en in liefde voor God en hun naasten is. Hij beloofde daarbij als hun God (vanzelfsprekend!) zijn hemelse hulp en kracht. Zo konden via geloof mensen en het hele volk 'mooi' worden (zie bv de veelbelovende Psalm 1).

Maar helaas – vaak maakten en maken mensen wet en genade los van elkaar. Soms zet men zelfs Gods wet en Gods genade tegenover elkaar – wat nooit Gods bedoeling was. Want Gods wet was en is altijd uitvoerbaar als God je helpt (genade). En dat wilde en wil Hij altijd! Hij is immers genadig. Maar van onze kant moeten we geloven in Gods nabijheid en genade. Zonder dat geloof (vertrouwen) zien en gebruiken mensen Gods helpende kracht niet en blijven ze in hun zonden!

God is en was (ook in het OT al) als een Vader, die via wetten en regels zijn kinderen wil opvoeden en hen daarbij uiteraard zijn vaderlijke hulp belooft. Hij wil zijn kinderen leren doen wat Hij zegt. Wie dit gelooft weet dat Vaders wetten niet te zwaar en te moeilijk zijn, zoals Mozes ook zegt in bv Deuteronomium 30:11v en Johannes zegt in 1 Johannes 5:3,4.

Maar ... als Gods genadige hulp vergeten wordt (en dus het geloof in Gods genadige hulp verdwijnt!), wordt Gods wet genadeloos en veroordelend. Dan moet je gehoorzamen uit eigen kleine menselijke kracht zonder hulp van Gods Geest. En dan brengt de wet slechts veroordeling en dood! Dat kan niet anders, TENZIJ je de eis der wet oppervlakkig maakt door te doen alsof het hoofdzakelijk om de uiterlijkheden gaat (zoals besnijdenis en tienden). Zo deden de Joden (Jezus stelt dat vaak aan de kaak). Dit was nooit Gods doel. De wet (van God) moest altijd al met geloof en zo met Gods genade gecombineerd blijven.

Op dit punt is het in Israël erg fout gegaan. Ook in de tijd van Jezus leefden de meeste Joden al tijdenlang met Gods regels maar zonder Gods genade! Hoewel men veel over Mozes en de wet sprak, kende men Mozes en zijn onderwijs niet echt, zegt Jezus (Joh 5:39,40,45; 7:17). Het evangelie van Jezus en de apostelen klonk daarom als nieuw, hoewel het al zo oud was als de wereld. Leven in harmonie met God (= verzoend met God) kon en kan nooit anders dan door geloof'.